

వెంటాడుతున్న దుర్భిక్షం - పట్టించుకోని ప్రభుత్వం

రాష్ట్రంలో కరువు కొనసాగుతూనే ఉంది. 1999, 2002, 2004, 2009లలో సంభవించిన కరువులతోపాటు, గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా వరుస కరువుల వలన రాష్ట్ర ప్రజలు ముఖ్యంగా రైతాంగం తీవ్రంగా నష్టపోయారు. అప్పుల ఊబిలో కొట్టుమిట్టాడుతూ బయటపడే మార్గంలేక ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. ప్రస్తుత వ్యవసాయ సీజన్లోనైనా దుర్భిక్షం నుండి మినహాయింపు లభిస్తుందని ఆశపడ్డ రైతాంగానికి నిరాశే మిగిలింది. ఊరించిన వర్షాలు కనుమరుగు కావటం, కాల్వల ద్వారా సాగునీరు లభించకపోవడంతో సేద్యం సమస్యైతేకమైంది.

2016 సంవత్సరంలో సాధారణం కంటే ఎక్కువ వర్షాలు కురుస్తాయని వాతావరణ శాస్త్రవేత్తలు చెప్పటమే కాకుండా, పట్టిసీమ ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా ప్రకాశం బ్యారేజీకి నీరు మళ్ళించి కృష్ణాదెల్టా రైతాంగానికి సాగునీరు అందిస్తామని చంద్రబాబు ప్రభుత్వం చేసిన ప్రచారంతో, సేద్యం ఎడల రైతాంగంలో ఆశలు మొలకెత్తాయి. జూన్ లో కురిసిన వర్షాలతో వారి ఆశ మరింత బలపడి ఖరీఫ్ సేద్యానికి సిద్ధమయ్యారు. జూన్ లో కురిసిన వర్షాల వలన రాయలసీమలో 8 లక్షల ఎకరాల్లో వేరుశనగపంట వేశారు. రాష్ట్రంలోని మెట్టప్రాంతాల్లో పత్తి, మిర్చి పంటలు వేశారు. ప్రకాశం బ్యారేజీ కుడి, ఎడమ కాల్వలకు సాగునీరు విడుదలకాకపోయినా ప్రభుత్వం చెప్పిన మాటలతో సాగునీరు లభిస్తుందనే ఆశతో మోటారు ఇంజన్ల ద్వారానూ నాట్లు వేయటంతోపాటు, మిషన్ల ద్వారా విత్తనాలు పెట్టారు.

సేద్యం ఎడల రైతాంగంలో చిగురించిన ఆశలు జూలైనాటికి ఆవిరికావటం ప్రారంభమైంది. ఆ నెలలో నమోదుకావాల్సిన వర్షపాతం 15 శాతం తక్కువగా ఉంది. ఆగస్టు నెలలో 85 శాతం తక్కువ నమోదు అయ్యింది. పట్టిసీమ ద్వారా సాగునీరు అందిస్తామని చెప్పిన ప్రభుత్వం చివరికి రైతాంగానికి నిరాశ మిగిల్చింది. పంపుల ద్వారా ఎత్తిపోసిన నీరు పొలాలకు చేరలేదు. కాల్వల ద్వారా సాగునీరు అందించాలంటే 11,500 క్యూసెక్ ల నీరు పంపుచేయాల్సి ఉండగా 2,400 క్యూసెక్ ల నీరు మాత్రమే విడుదలైంది. సాగర్ కుడికాల్వ ద్వారా సాగునీరు ఇవ్వలేమని ప్రభుత్వం ప్రకటించి, పల్నాడు రైతాంగం సాగు ఆశలపై నీళ్ళు చల్లింది.

రాష్ట్రంలో ఆగస్టు 15 నాటికి 40.9 లక్షల హెక్టార్లలో సేద్యం పూర్తికావాల్సి ఉండగా, 28.37 లక్షల హెక్టార్లలో మాత్రమే సేద్యం జరిగింది. అనేక ప్రాంతాల్లో వేసిన పంటలు కూడా ఎండిపోతున్నాయి. కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల్లో గత రెండు సీజన్లలో కాల్వల ద్వారా సాగునీరు రాక మోటారు పంపుల ద్వారా భూగర్భజలాలతో ఎంతో వ్యయానికోర్చి సేద్యం చేశారు. ఈ వ్యవసాయ సీజన్లోనూ మోటార్ల ద్వారానే సేద్యం మొదలుపెట్టారు. ఫలితంగా భూగర్భజలాల నీటిమట్టం తగ్గి తగినంత నీరు లభించక ప్రస్తుతం వేసిన పంటలను రక్షించుకోవటం సమస్యగా మారింది. దీనికి ఎండ, వేడిగాలులు తోడై పైర్లు ఎండిపోతున్నాయి. గుంటూరుజిల్లా తెనాలి డివిజన్ లో ఈ పరిస్థితి తీవ్రంగా ఉంది. ధవళేశ్వరం బ్యారేజీ ద్వారా ఉభయ గోదావరిజిల్లాల్లో సాగయ్యే ప్రాంతాలు కూడా సాగునీటి సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నాయి. ఈ రెండు జిల్లాల్లో లక్షా 37 వేల ఎకరాల్లో నాట్లు పడలేదు. 30 వేల ఎకరాల్లో వేసిన పొలాలు ఎండిపోతున్నాయి. 1709 చెరువులు ఉన్నా అవి నీరు అందించే పరిస్థితుల్లో లేవు. తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోని పెద్దాపురం, పిరాపురం, జగ్గంపేట వ్యవసాయ డివిజన్ లో 7,252 ఎకరాలకుపైగా ఇప్పటికే పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. ప్రకాశంజిల్లాలో పంటలు వేయటం కష్టమేనని వ్యవసాయశాఖ అధికారులు చెబుతున్నారు. తాళ్ళూరు మండలంలో బోర్ల క్రింద 10 వేల ఎకరాలు సాగుచేయాల్సి ఉండగా 100 ఎకరాలకు మించి సాగుకాలేదు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో రెండు లక్షల 25 వేల ఎకరాలు సాగుకావాల్సి ఉండగా లక్షా యాభైవేల ఎకరాలు మాత్రమే సాగింది. వేసిన పంటలు కూడా ఎండలకు ఎండిపోతున్నాయి. విజయనగరంజిల్లాలో సాగుకావాల్సిన 3 లక్షల ఎకరాలకుగాను లక్షా 50 వేల ఎకరాల్లో మాత్రమే నాట్లు పడ్డాయి. రాయలసీమ ప్రాంతంలో వేరుశనగ పంట చాలావరకు నష్టపోయి తిరిగి రెండవ పంటవేసుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కంది, మినుముపంటలు కూడా పడబారిపోతున్నాయి. వ్యవసాయశాఖ తుంపర్లసేద్యం, రెయిన్ గన్ ల ద్వారా పైర్లను కాపాడతామని చెప్పటం కరువు ఎంత తీవ్రరూపం దాల్చిందో అర్థమౌతుంది. ఆ విధంగా పంటలు కాపాడటం సాధ్యంకానప్పటికీ అందుకు కూడా నీరులేదు.

రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన కరువు పరిస్థితులకు బాధ్యత ప్రకృతిదా, పాలకులదా అన్న ప్రశ్న రాక మానదు. ప్రభుత్వం తన బాధ్యత లేదని ప్రకృతిపై నెడుతున్నది. అలా చేతులు దులుపుకోవటం తన బాధ్యత నుండి తప్పుకోవటమే. రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ సీజన్ ఎప్పుడు ప్రారంభమయ్యేది రాష్ట్ర పాలకులకు తెలుసు. అలాంటప్పుడు సేద్యానికి అవసరమయ్యే నీటిని నిల్వచేయాల్సి ఉంటుంది. అందుకు ఇతర అవసరాలను ప్రక్కనపెట్టాల్సి ఉంటుంది. 68 శాతం ప్రజల జీవనోపాధి వ్యవసాయంపై ఆధారపడి ఉంది. ఈ విషయాన్ని పాలకులు పూర్తిగా విస్మరించారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, ధవళేశ్వరం, ప్రకాశంబ్యారేజీలు ప్రధానంగా సాగునీటికోసం నిర్మించినవే. పాలకులు అందుకు విరుద్ధంగా కరెంట్ ఉత్పత్తికి, పరిశ్రమలకు ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారు. అందుకు వ్యవసాయాన్ని బలిచేస్తున్నారు. ఇరు తెలుగు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాల్లా, సాగునీరు అందించాల్సిన బాధ్యతను విస్మరించి విద్యుదుత్పత్తికి ప్రాధాన్యతనిస్తూ, ఈ అంశంపై ఇటీవల కృష్ణానదీజలాల యాజమాన్య బోర్డుకు ఇరువురూ ఒకరిపై ఒకరు ఫిర్యాదులు చేసుకొన్నారు. విజయవాడ ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రానికి (విటిపిఎస్) నీరు అందేవిధంగా 11.5 అడుగుల నీటిని నిల్వ ఉంచుతున్నారు. అంతకు మించి నీరు

ఉంటేనే సాగుకు నీరు వదులుతున్నారు. పాలించే ప్రభుత్వం ఏదైనా ఈ విషయాన్ని మభ్యపెడుతూ వస్తున్నది. ప్రకాశం బ్యారేజీలో నీటినిల్వ 5.5 అడుగులు ఉన్నప్పుడు కూడా సాగుకోసం నీటిని విడుదల చేశారు. ప్రస్తుత పాలకులు దాన్ని ఎందుకు అమలుపర్చటంలేదు!

రాష్ట్రంలో భూగర్భజలాలతోపాటు, వర్షం వరదలనీరు విస్తారంగా లభిస్తున్నా వాటిని నిల్వచేసే పరిస్థితి ఉంటే సాగునీటి సమస్య ఇంత భయంకరంగా ఉండేదికాదు. నీటిని నిల్వచేసే రిజర్వాయర్లు, ప్రాజెక్టులు లేని ఫలితంగా ప్రతి సంవత్సరం వేలాది టిఎంసీల నీరు సముద్రం పాలౌతున్నది. ధవళేశ్వరం, ప్రకాశం బ్యారేజీలకు వర్షం, వరదల నీటిని నిల్వచేసే సామర్థ్యం చాలా తక్కువగా ఉంది. ధవళేశ్వరం బ్యారేజీ ఉభయగోదావరి జిల్లాల్లో 10.13 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందిస్తున్నది. ఇది 32.50 లక్షల క్యూసెక్కుల నీటి విడుదల సామర్థ్యం కలిగి ఉంది. ప్రతి సంవత్సరం 3.60 కోట్ల ఎకరాలకు సరిపోయే 3,600 టి.ఎం.సిల నీరు గోదావరి నుండి ఖరీఫ్ సీజన్లో వృధాగా సముద్రంలో కలిసిపోతున్నది. ఫలితంగా రబీ సేద్యానికి గోదావరిలో నీరులేక ఒడిస్సాలోని బలిమెల ప్రాజెక్టు నీటికోసం ఎదురుచూడాల్సి వస్తున్నది. గోదావరిపై చిన్న ప్రాజెక్టులు నిర్మించి నీటిని నిల్వచేసే అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వం అలా చేయకుండా గిరిజనుల జీవితాలను కల్లోలపరుస్తూ, సాగునీరు అందించని పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మిస్తానంటున్నది. ఈ సంవత్సరం జూలై, ఆగస్టు నెలల్లో 2.33 కోట్ల ఎకరాలకు నీరు అందే 2,333 టి.ఎం.సిల నీరు ధవళేశ్వరం బ్యారేజీ ద్వారా సముద్రంలో కలిసిపోయింది. ఒకవైపున రైతులు ఖరీఫ్ సాగునీటికోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటే, ప్రతిరోజు 40 నుండి 50 టి.ఎం.సిల నీరు సముద్రంలో కలిసిపోతున్నది. ప్రకాశంబ్యారేజీలో నీటి నిల్వ 12 అడుగులు మించితే సముద్రంలోకి వదలటం తప్ప మరొక మార్గంలేదు. ఫలితంగా వరదల వలన వచ్చే వందలాది టి.ఎం.సి.ల నీరు సముద్రం పాలౌతున్నది. 50 టి.ఎం.సి.ల నీటి నిల్వ సామర్థ్యం గల పులిచింతల పూర్తిగా నిర్మాణం కాకపోవటం వలన 8 టి.ఎం.సి.లకు మించి నిల్వ సాధ్యంకావటంలేదు.

ఎన్నికల్లో ఓట్ల అవసరం వచ్చినప్పుడు సాగునీటి ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తామని చెప్పే పాలకులు ఆ తర్వాత ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా నిర్లక్ష్యాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారు. కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాలు ప్రాజెక్టుల కోసమంటూ వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసినా ప్రధాన ప్రాజెక్టులేవీ ఇంతవరకు పూర్తికాలేదు.

గత సంవత్సరం రాష్ట్రంలోని 670 మండలాల్లో 320 మండలాలు కరువుబారిన పడ్డాయి. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి కరువు మండలాలను ప్రకటించడానికి నెలల తరబడి సమయం తీసుకుంది. కరువును ఎదుర్కొనేవిధంగా ఉపాధి పనులు కల్పించటంలో, త్రాగునీరు, పశుగ్రాసం, నిత్యావసర సరుకులు అందించటంలో, వలసలను నివారించటంలోనూ విఫలమైంది. జూన్ నెలలో వర్షాలు విస్తారంగా కురిసినా 87 మండలాల్లో వర్షాభావం నెలకొనే ఉంది. జూలై నాటికి 175 మండలాలు, ఆగస్టు నాటికి 280 మండలాలకు వర్షాభావ పరిస్థితి ఏర్పడింది. పరిస్థితి ఇలాగే ఉంటే మరిన్ని మండలాలు ఈ జాబితాలో చేరనున్నాయి.

రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన దుర్భిక్షం ఎడల చంద్రబాబు ప్రభుత్వం నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు వ్యవహరిస్తోంది. రాష్ట్రంలో కరువు పరిస్థితిలేనట్లు, అందుకు చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరంలేనట్లుగా వ్యవహరిస్తోంది. కృష్ణా పుష్కరాల జపం చేస్తూ సేద్యానికి నీరు లేదంటూనే, పుష్కరాల కోసం నీటిని విడుదల చేశారు. ఆ నీటితో లక్ష ఎకరాలకు పైగా సాగయ్యేది. రైతాంగానికి ఊరటగా ఉండేది. భక్తి, మత విశ్వాసాలు ప్రజల వ్యక్తిగతమైనవని, ప్రభుత్వానికి సంబంధించినవికావని పాలకవర్గాలు 'పవిత్రం'గా భావించే రాజ్యాంగంలో పేర్కొన్నారు. వారి 'పవిత్ర' రాజ్యాంగానికి కూడా విరుద్ధంగా మోడీ ప్రభుత్వం, చంద్రబాబు ప్రభుత్వాలు కృష్ణాపుష్కరాల ప్రాముఖ్యం, అందులో పాల్గొంటే వచ్చే పుణ్యం గురించి వందలకోట్లు ఖర్చుచేసి వివిధరూపాల్లో ప్రభుత్వం పెద్దఎత్తున ప్రచారం చేసింది. మరోవైపున కరువుతో అల్లాడుతున్న రైతాంగానికి, వ్యవసాయ కూలీలకు సహాయకచర్యలు చేపట్టడానికి మాత్రం ప్రభుత్వం తన దగ్గర డబ్బులు లేవంటోంది.

దుర్భిక్షం, కరువు, ఉపాధిలేమితో ప్రజలు దుర్భర పరిస్థితుల్లో ఉంటే, కృష్ణా పుష్కరాలను ఘనంగా నిర్వహించటంతో ప్రభుత్వం ఎడల ప్రజలకు విశ్వాసం పెరిగిందని చెప్పటం, పెరుగుతున్న ప్రజావ్యతిరేకతను కప్పిపుచ్చి, ప్రజలను మభ్యపర్చటమే.

భారతదేశంలో ఆహారపంటల ఉత్పత్తి ఖర్చు ఎక్కువగాక, సాగునీటి వినియోగం కూడా ఎక్కువని, అందువలన వాటిని తక్కువ ధరలకు అమెరికా నుండి దిగుమతి చేసుకొని, ఎగుమతి ఆధారిత వ్యాపార పంటలు పండించాలనీ, అందుకు కాంట్రాక్టు, కార్పొరేట్ సేద్యం అనుకూలమైందనీ ప్రపంచబ్యాంక్ భారత పాలకులను ఆదేశించింది. అందుకు అణుగుణమైన విధానాలనే దేశ పాలకులు అమలు జరుపుతున్నారు. ఎరువులు, విత్తనాలు, పురుగు మందుల రేట్లు పెంచి సేద్యపు ఖర్చులు పెరిగేలా చేయటం, పంటలకు న్యాయమైన ధరలు, మార్కెట్ సౌకర్యం, పంట రుణాలు కల్పించకుండా సేద్యం దండగన్న అభిప్రాయాన్ని రైతాంగంలో కల్పించి వారి భూములను కాంట్రాక్టు - కార్పొరేట్ సంస్థలకు అప్పగించేలా రైతాంగాన్ని నెడుతున్నారు. సేద్యానికి సాగునీటి సమస్యను సృష్టించటమూ అందులో భాగమే.

దుర్భిక్షం, కరువు పరిస్థితుల ఎడల ప్రభుత్వ విధానాలను ప్రజలు అర్థం చేసుకోవాలి. సేద్యానికి ప్రాధాన్యత యిచ్చి వెంటనే కార్వులకు సాగునీరు విడుదల చేయాలనీ, స్వల్పకాలిక పంటల విత్తనాలు అందించాలనీ, కరువును ఎదుర్కొనేవిధంగా ఉపాధి పనులు కల్పించి వలసలను నివారించాలనీ, పశుగ్రాసం, మంచినీళ్ళు అందించాలనీ, నిత్యావసర వస్తువులను చౌకడిపోల ద్వారా గ్రామీణ పేదలకు అందించాలనీ, నష్టపోయిన పంటలకు పూర్తి పరిహారం ఇవ్వాలని, రిజర్వాయర్లు, ప్రాజెక్టులు నిర్మించి నీటిని నిల్వ చేయాలనీ యావన్ముది రాష్ట్ర ప్రజలు ఉద్యమించాలి.